

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZYRODY i BIOLOGII
Klasy IV-VII**

Kryteria ocen i osiągnięć uczniów.

Sprawdzanie efektów nauczania odbywa się systematycznie w zróżnicowanej formie ustnej i pisemnej . Bardzo istotny jest aktywny udział uczniów w zajęciach , który jest odpowiednio premiowany. Pięć plusów zamieniane jest na ocenę bardzo dobrą, trzy minusy na ocenę niedostateczną.

Ocenie bieżącej podlegają:

1. prace pisemne (sprawdziany , kartkówki)
2. odpowiedzi ustne ;
3. prace domowe (--- =1;+++++ =5) (brak zeszytu przedmiotowego lub pracy domowej należy zgłaszać na początku lekcji);
4. praca w grupach;
5. praca na lekcji;
6. aktywność;
7. prace długoterminowe (gromadzenie okazów, zielników , plansz, pomocy do lekcji);
8. przygotowanie do lekcji (uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia notatki w zeszycie przedmiotowym);
9. prace nieobowiązkowe-będące samodzielną uczniowską propozycją poszerzenia wiadomości i umiejętności;
10. osiągnięcia w konkursach szkolnych i innych;
11. działalność na rzecz środowiska;
12. umiejętności praktyczne np. posługiwanie się mikroskopem , kompasem, planem ,mapą.

Sposoby sprawdzania - oceniania:

1. Sprawdziany– obejmują partię materiału z jednego działu.
Zapowiedziane są ,co najmniej na tydzień przed planowanym terminem .
Jego termin ustala nauczyciel wraz z uczniami i zapisuje w dzienniku lekcyjnym , uczniowie notują go w zeszycie przedmiotowym .
Sprawdzian jest poprzedzony lekcją powtórzeniową , do której uczeń powinien się przygotować
Sprawdzian jest obowiązkowy .Wszystkie sprawdziany są sprawdzone i omówione w ciągu tygodnia .
W wypadku otrzymania oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uczeń ma obowiązek poprawić go w terminie ustalonym z nauczycielem.

2. Sprawdziany krótkie (kartkówki) – obejmują zakres wiadomości i umiejętności z max. trzech ostatnich lekcji .Uczniowie piszą je około 10-15 minut ;nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela.
3. Odpowiedzi ustne-obejmują tematy z trzech ostatnich lekcji.
Na ocenę mają wpływ: samodzielność odpowiedzi , znajomość zagadnienia , kultura języka .
Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole chyba , że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.
4. Prace domowe-mogą mieć formę pisemną lub ustną (polega ona na ustnym powtórzeniu i utrwaleniu treści poznanych na trzech ostatnich lekcjach).
Brak pracy domowej jest równoznaczne z nie przygotowaniem do lekcji.
5. Praca w grupach –ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :
 - planowania i organizowania pracy grupowej
 - efektywnego współdziałania
 - wywiązywania się z powierzonych ról
 - rozwiązywania problemów w sposób twórczy
6. Aktywność na lekcji-aktywność na lekcji oceniana jest na bieżąco znakiem „+” lub „-„.Pięć znaków (+) równa się ocenie bdb .Trzy znaki (-) równoznaczne są z oceną ndst.
7. Prace długoterminowe –wykonywane są samodzielnie przez uczniów lub pod kierunkiem nauczyciela (np. albumy tematyczne , plakaty , zestawienia statystyczne , prace na określony temat itd.) Za daną pracę uczeń może otrzymać ocenę lub znak „+” będzie to uzależnione od stopnia trudności danego zadania .
8. Przygotowanie do lekcji-uczeń ma obowiązek punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia przyrody i biologii; po zakończonej lekcji pozostawia ład i porządek. Na lekcje przyrody i biologii uczeń przynosi: zeszyt przedmiotowy, podręcznik, przybory do pisania i inne potrzebne pomoce wskazane przez nauczyciela.
Uczeń zobowiązany jest do przygotowania się do każdej lekcji

Informowanie o ocenach

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
2. Każda ocena jest jawna .
3. Sprawdziany są oddawane do domu ucznia . Rodzic w domu zapoznaje się z pracą swego dziecka , podpisuje ją a uczeń następnego dnia oddaje prace nauczycielowi.
4. O ocenie niedostatecznej semestralnej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (opiekunowie) w formie pisemnej.

Inne postanowienia

1. Uczeń ma prawo być nie przygotowany do lekcji bez podania przyczyny dwa razy w semestrze, o ile zgłosi ten fakt przed lekcją , to nie ponosi żadnych konsekwencji. Nie dotyczy to jednak lekcji , na których nauczyciel zaplanował, sprawdzian lub kartkówkę .
2. W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych , które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją .
3. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.
4. Za odmowę pracy na lekcji (nie wykonywanie poleceń nauczyciela) uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną .
5. Za udział w konkursach uczeń może otrzymać ocenę cząstkową 6.
6. Notoryczne nie przynoszenie przez ucznia zeszytu oraz innych pomocy na lekcje może spowodować obniżenie oceny z tego przedmiotu,
7. Prace pisemne (sprawdziany, kartkówki)oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są na skalę procentową odpowiadającą skali ocen :

1 - stopień niedostateczny: 0% - 29%

2 - stopień dopuszczający: 30% - 49%

3 - stopień dostateczny: 50% - 69%

4 - stopień dobry: 70% - 89%

5 - stopień bardzo dobry: 90% - 95%

6 - stopień celujący: 96% - 100% + uczeń wykracza poza zakres treści materiału realizowanego w danej klasie.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOSCAMI W NAUCE

Uczniami szkół poza dziećmi zdrowymi są także dzieci z różnymi dysfunkcjami. Dysfunkcje te są przyczyną trudności szkolnych. Należą do nich:

1. Dysleksja:

- zaburzenia funkcji percepcji słuchowej
- zaburzenia funkcji percepcji wzrokowej
- zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji
- zaburzenia ruchowe i manualne

2. Mózgowe porażenie dziecięce

3. Upośledzenia umysłowe

4. Zespół nadpobudliwości ruchowej ADHD

Uczniowie z tych grup należą do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczniowie z specyficznymi trudnościami w uczeniu się otrzymują z poradni opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych.

Podstawowym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno- motywacyjnej.

Dostosowanie polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającej uczniom sprostanie wymaganiom.

Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabo słyszącego w pierwszej ławce),
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Formy i metody sprawdzania osiągnięć uczniów posiadających orzeczenie o kształceniu specjalnym dostosowane są do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. Dopuszcza się zastąpienie klasycznych form sprawdzania osiągnięć na rzecz alternatywnych metod komunikacji.

Formy oceniania osób z niepełnosprawnością intelektualną:

- 1 - stopień niedostateczny: 0% - 29%
- 2 - stopień dopuszczający: 30% - 41%
- 3 - stopień dostateczny : 42% - 60%
- 4 - stopień dobry: 61% - 79%
- 5 - stopień bardzo dobry: 80% - 100%.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne z przedmiotów przyrodniczych (przyroda, biologia):

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią przyrodniczą, biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów przyrodniczych, biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych, biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią, przyrodą.
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią przyrodniczą, biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 85% do 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 85% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu przyrody i biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia przyrodnicze, biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii przyrodniczej, biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.